

DAMIR DŽEBA

Izaslanik u Domu naroda
Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 18.5. 2026. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA**

n/r gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 18-05-2026			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	-02-	293	/26

PREDMET: Amandmani na Prijedlog zakona o platnim uslugama – dostavljaju se

Na temelju članka 190. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24) u pritvku Vam dostavljam amandmane na Prijedlog zakona o platnim uslugama.

S poštovanjem,

IZASLANIK

Damir Džeba

DAMIR DŽEBA

AMANDMANI NA PRIJEDLOG ZAKONA O PLATNIM USLUGAMA

Obrazloženje za dostavljanje predmetnih amandmana

Federacija Bosne i Hercegovine suočava se s izraženim izazovima finansijske inkluzije, osobito u ruralnim i slabije razvijenim područjima, dodatno pojačanim zatvaranjem bankarskih poslovnica i visokim stupnjem ovisnosti o gotovini. U takvim okolnostima, javni poštanski operateri predstavljaju jedinu trajnu finansijsku infrastrukturu s potpunom teritorijalnom pokrivenošću, uključujući područja u kojima druge finansijske institucije više nisu prisutne.

Neomogućavanje vođenja poštanskog računa za osnovne platne usluge, koje podrazumijevaju isplate mirovina i socijalnih davanja, plaćanje računa i javnih obveza te osnovne bezgotovinske prijenose značajno otežava dostupnost gotovine građanima, kao i učinkovito upravljanje gotovinom, osobito imajući u vidu rastuće troškove transporta gotovine, povećane sigurnosne rizike i logistička ograničenja. Time se dodatno opterećuju i građani i sustav, umjesto da se postojeća poštanska mreža iskoristi kao stabilan i siguran kanal distribucije i upravljanja gotovinom.

Ovim putem dostavljamo u nastavku predložene amandmane, a kojima se predlaže dopuna Prijedloga Zakona o platnim uslugama Federacije BiH. Iako Zakon prepoznaje javne poštanske operatere kao pružatelje platnih usluga, ne omogućava im vođenje računa i upravljanje osnovnim platnim odnosima s građanima, čime se bitno ograničava stvarni učinak finansijske inkluzije i racionalno upravljanje gotovinskim tokovima.

Međunarodno uporište (UPU akti – Istanbul 2016.)

Bosna i Hercegovina je kao punopravna članica Svjetske poštanske unije (UPU) i potpisnica Akata usvojenih na 26. Kongresu u Istanbulu 2016. godine, preuzela obvezu da javnu poštansku mrežu promatra i koristi kao infrastrukturu od javnog interesa, koja ne služi isključivo dostavi pošiljaka, nego i pružanju finansijskih poštanskih usluga.

UPU akti polaze od činjenice da pošta, zbog široke teritorijalne dostupnosti i prisutnosti u ruralnim i slabije razvijenim sredinama, ima jedinstvenu sposobnost doprijeti do stanovništva koje je izvan dosega komercijalnih finansijskih institucija. Stoga se od država članica očekuje da potpomažu razvoj platnih i drugih osnovnih finansijskih usluga kroz pošte, kao instrument finansijske inkluzije, osobito za socijalno osjetljive skupine i nebankarizirane građane.

Nadalje, UPU akti potiču modernizaciju i digitalizaciju poštanskih finansijskih usluga, uključujući razvoj digitalnih platnih rješenja, računskih i računovodstvenih mehanizama te interoperabilnih sustava, kako bi pošte mogle učinkovitije izvršavati „osnovne“ platne transakcije, provoditi isplate javnih davanja i smanjivati ovisnost o gotovini. U tom smislu, omogućavanje pošti da obavlja osnovne digitalne finansijske funkcije nije samo tržišno pitanje, nego i dio međunarodno preuzetih obveza države u smjeru uključivog, dostupnog i modernog platnog sustava.

Predloženo rješenje

Predlaže se uvođenje poštanskog računa za osnovne platne usluge kao posebnog, jasno definiranog instituta unutar Zakona o platnim uslugama, namijenjenog isključivo obavljanju osnovnih platnih transakcija od javnog interesa. Poštanski račun ne bi predstavljao bankovni

račun, niti bi imao obilježja depozitnog ili kreditnog proizvoda, čime se u potpunosti izbjegava preuzimanje bankarskih rizika.

Pošanski račun bio bi ograničen na primitak i izvršenje osnovnih platnih transakcija koje podrazumijevaju isplate mirovina i socijalnih davanja, plaćanje računa i javnih obveza te osnovne bezgotovinske prijenose. Na sredstva na poštanskom računu ne bi se obračunavala kamata, niti bi se ista mogla koristiti za kreditiranje ili druge financijske aktivnosti.

Radi osiguranja regulatorne sigurnosti i zaštite korisnika, vođenje poštanskog računa podlijegalo bi punom nadzoru Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, uz obveznu primjenu svih relevantnih zahtjeva u pogledu upravljanja rizicima, zaštite sredstava korisnika te AML/CFT obveza. Takav model omogućava učinkovitu financijsku inkluziju i racionalnije upravljanje gotovinom, uz zadržavanje visoke razine sigurnosti i stabilnosti platnog sustava.

Predloženo rješenje ne dovodi do stvaranja nove banke, niti uvodi javne poštanske operatere u područje klasičnih bankarskih djelatnosti. Poštanski račun za osnovne platne usluge jasno je ograničen po svojoj namjeni, funkcijama i izloženosti riziku te ne uključuje prikupljanje depozita, obračun kamate niti kreditiranje, čime se isključuju ključni izvori sistemskog bankarskog rizika.

Rješenje ne ugrožava financijsku stabilnost, budući da su sredstva korisnika u potpunosti odvojena, pokrivena i pod stalnim nadzorom Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Time se osigurava visoka razina zaštite korisnika, uz istodobno zadržavanje pune regulatorne kontrole nad platnim tokovima.

Uvođenje poštanskog računa doprinosi smanjenju gotovinskog prometa, racionalizaciji troškova upravljanja gotovinom te smanjenju sigurnosnih i logističkih rizika povezanih s transportom gotovine, što je od posebnog značaja u ruralnim i slabije dostupnim područjima. Istodobno, rješenje jača učinkovitost i pouzdanost isplate javnih davanja, uključujući mirovine, socijalne naknade i druge oblike transfera, omogućavajući državi stabilan, dostupan i kontroliran kanal isplate prema građanima.

Omogućavanje poštanskog računa za osnovne platne usluge predstavlja razumno, regulatorno sigurno i međunarodno utemeljeno rješenje kojim se jača financijska inkluzija, osigurava dostupnost osnovnih platnih usluga građanima i štiti javni interes, bez stvaranja sistemskog financijskog rizika.

Amandman I.

U članku 3. u stavku (1) iza točke bbb) dodaje se točka ccc) koja glasi:

„ccc) Poštanski račun za osnovne platne usluge je račun koji vodi javni poštanski operater isključivo radi izvršavanja osnovnih platnih transakcija u skladu s ovim Zakonom, a koji ne predstavlja bankovni račun, ne nosi kamatu, ne omogućava kreditiranje i ne predstavlja depozit i može se koristiti isključivo za:

- a) primitak naknada, mirovina i socijalnih davanja,
- b) plaćanje računa i javnih davanja,
- c) izvršavanje osnovnih bezgotovinskih prijenosa,
- d) povezivanje s elektroničkim novcem i drugim ograničenim platnim instrumentima.“

Obrazloženje

Ova definicija jasno razdvaja poštanski račun, osigurava pravnu sigurnost i omogućuje korištenje poštanske mreže za osnovne platne usluge bez preuzimanja bankarskih rizika.

Također na ovaj način se jasno definira namjena poštanskog računa i ograničava ga na osnovne platne transakcije, čime se eliminira rizik od neprimjerenih financijskih aktivnosti.

Amandman II.

U članku 9. u stavku (1) iza točke i) dodaje se točka j) koja glasi:

„j) Javni poštanski operateri mogu, uz prethodnu suglasnost Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, voditi poštanske račune za osnovne platne usluge, u skladu s ovim Zakonom i podzakonskim aktima Agencije.“

Obrazloženje

Na ovaj način se zadržava potpuna regulatorna kontrola nad poštanskim računima, te se omogućuje legalno proširenje usluga poštanskih operatera i pruža građanima pristup osnovnim platnim uslugama i u područjima bez prisutnosti banaka.

Amandman III.

U članku 33. iza stavka (3) dodaje se stavak (4) koji glasi :

(4) Sredstva na poštanskom računu za osnovne platne usluge ne predstavljaju depozit. Javni poštanski operater dužan je osigurati 100 % odvajanje sredstava korisnika od vlastite imovine. Na sredstva s poštanskog računa ne obračunava se kamata niti se mogu koristiti za kreditiranje. Agencija može propisati maksimalni iznos sredstava po poštanskom računu.“

Obrazloženje

Ovim se osigurava pravna i finansijska sigurnost korisnika, zadržava regulatorna kontrola i isključuje sistemski rizik.

Amandman IV.

U članku 136. iza stavka (3) dodaje se stavak (4) koji glasi :

„(4) Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine donosi podzakonske akte kojima se uređuju tehnički, organizacijski i sigurnosni uvjeti za vođenje poštanskih računa za osnovne platne usluge, uključujući AML/CFT obveze.“

Obrazloženje

Ovim se osigurava regulatorna sigurnost, zaštita korisnika i stabilnost platnog sustava, dok poštanski račun ostaje nisko rizičan i namijenjen isključivo izvršavanju osnovnih platnih transakcija.